

Nieuwsbrief

april 2022

Voorwoord

Op het moment van schrijven van dit voorwoord staat in veel provincies de voortgang van de gebiedstafels op losse schroeven. De hoofdlijnenbrief van minister van Natuur en Stikstof, mw. Van de Wal heeft nogal wat rumoer veroorzaakt. Aangewakkerd door haar optreden bij Op1. We missen het perspectief voor onze bedrijven. Wet- en regelgeving zou ons juist moeten beschermen, maar het tegenovergestelde lijkt voor de hand liggender. Zorgwekkend!

Daarom ook stelden we samen met het Landbouw Collectief Gelderland een brandbrief op die we zowel aan Gedeputeerde Staten als Provinciale Staten hebben gestuurd.

Wat heeft de politiek ons te bieden of wij hen? Dat is waarvoor wij weer volop in gesprek gaan met de (op)nieuw gekozen raadsleden en nieuw te vormen colleges. Nieuwe ronde nieuwe kansen. Wij gaan ons weer inzetten om uw belangen zo goed mogelijk voor het voetlicht te brengen bij deze nieuwe politiek bestuurders van onze gemeentes. Daar kunt u op rekenen.

Als vraag uit de ALV kwam "Wie zijn eigenlijk onze commissieleden in de verschillende gemeentes?" Het antwoord hierop vindt u aan het einde van deze nieuwsbrief. Deze lijst willen we jaarlijks terug laten keren, zodat u altijd een aanspreekpunt dichtbij hebt!

Voor nu wens ik u veel succes en mooie weersomstandigheden voor succesvolle zaai-, poot- en eerste oogstwerkzaamheden.

Stefan te Selle

Terugblik ALV 2022

Het kom weer live! Woensdag 23 maart was onze Algemene Ledenvergadering.

In de eerste plaats wil ik de aanwezigen een compliment maken voor hun betrokkenheid en goede vragen en discussie. Zo hoort dat. Teleurgesteld waren we in de vele leden die er niet waren. Wij hopen u bij een volgende ALV wél te mogen verwelkomen. Graag vernemen we van u wat daarbij voor u een interessant thema is om naast de ALV te behandelen.

Tijdens deze ALV is door de vier gemeentelijke commissies een terugblik gehouden en een korte vooruitblik gegeven op zaken die de komende tijd op de agenda staan, zoals o.a. gesprekken met de (op)nieuw gekozen raadsleden en te vormen colleges,

zonneparken, omgevingsvisies en natuurlijk de stikstof maatregelen / gebiedsaanpakken.

Tevens is het financieel jaarverslag gepresenteerd en goedgekeurd. Evenals de begroting voor 2022.

Ook tijdens deze ALV waren er bestuursverkiezingen. Herkozen voor een nieuwe termijn van 4 jaar is Gerben Obbink. Aftredend en niet herkiesbaar was Sander Fisser, daarmee kwam een eind aan 8 jaar bestuurswerk voor Sander voor onze LTO afdeling. Sander nogmaals via deze weg hartelijk dank voor de tijd en inzet die jij hierin hebt gestoken!

Na de pauze hadden we nog een leuke presentatie over het Risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) plan door Paul de vries van Stigas. Een belangrijk plan van aanpak om risico's op uw bedrijf in beeld te brengen en aan te geven hoe u daarmee om gaat. Voor meer informatie kunt u terecht op www.stigas.nl

Stefan te Selle

Zelf aan het stuur voor voldoende water met 40% subsidie op investeringen
40% korting op de aanschaf van bijvoorbeeld een compoststrooier, klepelmaaier, schijveneg of ecoploeg. Waarom zou je als Gelderse boer of loonwerker deze kans laten lopen?

Boeren in Gelderland kunnen 40% subsidie aanvragen voor maatregelen die verdroging of vernatting tegengaan en de kwaliteit van de bodem verbeteren. Denk bijvoorbeeld ook aan de aanschaf van drukwisselsysteem voor banden, vochtsensoren (beslissingsondersteunende systemen berekening), peil gestuurde drainage of een boerenstuw (droogtestuw).

Ook investeringen in maatregelen voor het hergebruik van gewasresten of het nuttig toepassen sloot- en bermmaaisel als bodemverbeteraar vallen hieronder. De maximum bijdrage uit deze investeringsregeling is € 20.000 per bedrijf.

Wil je eerst advies inschakelen? Dan kan je dit tot 1500 euro per bedrijf vergoed krijgen. De investeringsregeling, die verlengd is tot 31 december 2022, geldt in de werkgebieden van de waterschappen Rijn en IJssel en

Vallei en Veluwe. Het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer zorgt voor de ondersteuning en uitvoering van deze regeling.

Meer weten? Bel gebiedsmakelaar Henk Jolink, tel. 06 57429305.

Liesbeth Prinsen

Brandbrief Gelders Landbouw Collectief

Op 11 april is tijdens het overleg met gedeputeerde Drenth door het Gelders Landbouw Collectief een brandbrief aangeboden, over de voortgang van de aanpak van de stikstof problematiek. Deze brief hebben we bijgevoegd bij deze nieuwsbrief.

Op 7 maart hebben we met de Achterhoekse LTO afdelingen en het regiobestuur overlegd over de voortgang van de gebiedsgerichte aanpak (GGA) in de Achterhoek. Samen met de hoofdlijnen brief van minister Van der Wal van Stikstof en Natuur en haar media optreden stemt ons dat niet vrolijk. Het perspectief. Waar men de mond vol van heeft, is er niet voor de landbouw. We waren het erover eens om ons ongenoegen te uiten, zonder dat dit de landelijke lobby of provinciale bestuurlijke overleggen schaadt. In de provincie Overijssel hebben de lokale afdelingen de medewerkingen van de GGA opgeschort. De processen in Overijssel zijn al verder, waar wij in Gelderland voornamelijk nog “koffie drinken”, maakt men daar al concrete afspraken. Door dit andere stadium in het proces, de brief van de minister en haar media optreden, besloot men daar op de “stop knop” te drukken. Moeten wij ook opschorten vroegen wij ons af. In verschillende overleggen hebben we besloten om als Gelders Landbouw Collectief elkaar vast te houden en samen één geluid te laten horen. Opschorten in het stadium waarin wij zitten weinig zinvol, je kunt een dergelijk statement maar één keer maken. Wat we als LC wél hebben gedaan, is duidelijke kaders stellen waarmee we wel aan tafel kunnen blijven. Zodat er voor de agrarische sector ook perspectief is. In het gesprek met gedeputeerde Peter Drenth constateerden we voor ca 90% op één lijn te zitten met de provincie. Ondersteunend aan de provincie willen we richting de landelijke politiek duidelijk maken dat de Gelderse lijn van stikstof aanpak wordt ondersteunt en mogelijkheden biedt voor de landbouw. Hiermee willen we ruimte krijgen vanuit Den Haag. Dat hebben we nodig en niet de dreigende taal en het zwaard van Damocles zoals nu wordt voorgesteld door de minister in haar brief.

Gelukkig hebben we hier in de provincie een landbouw collectief waarin we dezelfde belangen voor ogen hebben en waar we elkaar in de waarde laten. We weten dat we elkaar nodig hebben om wat te bereiken, zeggen dingen op een verschillende manier, maar bedoelen vaak hetzelfde

Rudie te Selle

Omgevingsvisie Oost Gelre

Vorig jaar heeft Ruimtevolk een aantal ophaalmomenten georganiseerd waarin zoveel mogelijk inwoners input konden leveren over hoe ze de gemeente in de toekomst zien. Hierin zijn wij ook gehoord. De gemeente heeft Aveco de Bondt gevraagd voor de expertise van de agrarische sector en het buitengebied.

Het eerste waar Aveco de Bondt mee bezig is, is een goede agrarische analyse naar hoe de landbouw er in Oost Gelre voor staat. Deze analyse bevindt zich nu in de eindfase, hiervan hebben we inmiddels samen met een aantal andere agrarische mensen een presentatie gehad en zijn we tegelijkertijd gevraagd naar onze visie op verschillende zaken. In deze analyse wordt gekeken naar de tendens van aantal bedrijven/ aantal dieren/ha's per sector. Maar ook naar de verdeling over de gemeente en wat oorzaken voor deze verdeling en tendensen kunnen zijn. Daarnaast is in beeld gebracht welke opgaven er in de komende jaren op ons af gaan komen. Deze analyse zal in de komende tijd worden afgerond.

Mark Wenneger

Terugblik debat buitengebied

Op zaterdagmiddag 26 februari is samen met Buurtschappen Samen Vooruit en de Ondernemers Buitengebied Winterswijk het lokale verkiezingsdebat georganiseerd waaraan de 8 deelnemende lokale politieke partijen hebben deelgenomen. Met een opkomst van 150 personen aan publiek zijn we tevreden als organisatie, het gebouw Emma in Ratum was mooi gevuld. Onder leiding van Erik Hagelstein zijn stellingen behandeld over thema's die spelen in het Winterswijkse buitengebied. Met name rondom het punt van de lokale bestuurscultuur werd het even fel, onderlinge spanningen kwamen hier bloot te liggen. Ten aanzien van de landbouw werden ook verschillen duidelijk over welke rol men deze toedicht in de toekomst en welke beloning hier bij hoort. Laten we hopen dat de formerende partijen voor een nieuwe coalitie hier ook invulling aan geven. Ook de grote thema's als nieuw bedrijven terrein en toerisme kwamen nog voor het voetlicht. Mooie opsteker voor ons als organisatie is dat de deelnemende partijen na afloop van de verkiezingen hebben aangegeven dat men dit debat als beste beoordeelde qua opzet en organisatie van de in totaal vier georganiseerde debatten.

Rudie te Selle

Voortgang gebiedsplan Winterswijk

Voor de gebiedsgerichte aanpak onder de agenda van het vitaal platteland voor de gemeente Winterswijk zijn er de afgelopen weken een aantal bijeenkomsten geweest. Op 1 en 3 maart waren er de zogenaamde gebiedsateliers. Eén voor Winterswijk oost en één voor Winterswijk west. Deze waren gelijk van opzet met voornamelijk Winterswijkse deelnemers uit de landbouw, natuur, recreatie, waterschap, provincie, gemeente, landgoed eigenaren en ondernemers buiten de landbouw. Onderwerpen welke nu en in de toekomst spelen werden benoemd en verzameld. Inhoudelijke discussie was er niet veel, toelichting van punten wel. Deze punten worden meegenomen om een agenda te maken wat er mee genomen moet worden in de aanpak voor een vitaal platteland voor het Winterswijkse. Hoofdpunten zijn het agrarische ondernemen in Winterswijk, water kwantiteit en kwaliteit, leefbaarheid, dus thema's breder dan het sterk bepalende stikstof en N2000 onderwerp. Op 23 maart is

er vervolgens een bestuurlijk overleg geweest waarin de burgemeester de taken voorlopig waarneemt voor dit onderwerp van de afgetreden Wethouder Inge Klein Gunnewiek. In dit overleg met de gedeputeerden Peter van het Hoog en Peter Drenth, heemraden van het waterschap en diverse andere regionale bestuurders is uiteengezet hoe verder gegaan wordt met dit traject. Op dit moment werken de gemeente, provincie en het waterschap uit welke concrete doelen er gesteld worden voor Winterswijk. Hierover gaan we vervolgens het gesprek aan met de betrokken partijen. Medio mei zal er dan meer richting gegeven kunnen worden en zal er meer duidelijk worden over de invulling van het vitaal platteland Winterswijk, of zoals het begeleidende organiserende projectbureau 'Overmorgen' het noemt: het toekomst narratief. De uitwerking hiervan zal dan de komende jaren plaats vinden. Welke plaats dit heeft in de huidige "Haagse" plannenmakerij zal het ook nog moeten uitwijzen. We proberen met het programma Vitaal Platteland Winterswijk een eigen plan te maken dat van onderaf komt, met draagvlak, zodat we zelf aan het stuur blijven zitten.

Rudie te Selle

Zwarte Veen.

Enkele weken geleden is er een informatiemiddag/- avond geweest over het gebied Het Zwarte Veen. LTO is in het verleden betrokken geweest bij het gebiedsproces en in 2019 is er een plan goedgekeurd. Dit plan heeft de gemeente Oude IJsselstreek weer ingetrokken. Ze willen wel meewerken aan hogere doelen maar de gemeente wil de regie voeren over hun eigen grond

Tijdens het overleg in November met de gemeente waren ze zich ervan bewust dat het uiteindelijk een haalbaar verdienmodel moest zijn. Het plan dat er nu ligt beperkt de pachter behoorlijk, want er mag alleen gras groeien. Pachters worden ook verplicht om hieraan mee te werken ondanks dat er pachtcontracten zijn van lange duur. Dit onderwerp komt in het eerstvolgende overleg met de wethouders weer op de agenda.

André Wikkerink

Fietstocht de boer op Oude-IJsselstreek

Na vele jaren van fietstochten de boer op te hebben georganiseerd in de gemeente Oude-IJsselstreek, hebben de commissieleden van fietstocht de boer op besloten om hiermee te stoppen.

Wij willen ze heel hartelijk bedanken voor het organiseren van tientallen fietstochten en het bezoeken van diverse bedrijven tijdens het fietsen.

Wij zijn op zoek naar mensen die het werk van deze commissie willen overnemen. Heb je interesse, neem dan contact met André Wikkerink op.

André Wikkerink

Overzicht commissieleden

Tijdens de ALV kwam de vraag: "Wie zijn onze commissieleden per gemeente". Hieronder volgt een overzicht.

Aalten:

Manfred Keuper
Arjan Luiten
René van Schijndel
Emiel Koskamp

Oost-Gelre:

Rob Groot Kormelinck
Barbara Pondes
Luc Ratering
Luc Rotink

Oude-IJsselstreek:

Jos Barink
Gerben Colenbrander
Lars Damsteegt
Ruud Huls
Tom Keuper

Winterswijk:

Niels Abbink
Simone Hijink
Gert Jan Oonk
Jan Soede
Michel Tiggeloven
Arjan Tolcamp

Bij vragen neemt u gerust contact met een commissielid op.

Wijziging e-mailadres

Door de aanleg van glasvezel zijn of worden veel mailadressen gewijzigd. Om u ook in de toekomst op de hoogte te houden via de mail, ontvangen we graag de wijzigingen. Wijzigingen kunnen gestuurd worden aan ledenadministratie@ltonoord.nl of via info@oost-achterhoek.ltonoord.nl.

LTO Noord Informatiecentrum

Het informatiecentrum is telefonisch te bereiken via:
T 088-888 66 66 (optie 2) of per mail op info@ltonoord.nl.

Bestuursleden LTO Oost Achterhoek

Stefan te Selle – Voorzitter ..... T 06-55700534
Jennifer de Jong – Secretaris..... T 06-12123177
Liesbeth Prinsen-te Peele – P.meester ..... T 06-22754602
Pascal Klein Holkenborg ..... T 06-46546678
Gerben Obbink ..... T 06-20905048
Rudie te Selle ..... T 06-12082019
Mark Wenneger..... T 06-22174036
André Wikkerink ..... T 06-13445454
André Ormel..... T 06-30565311

Provincie Gelderland
t.a.v. Gedeputeerde en Provinciale Staten
Namens hen: Dhr. P. Drenth
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

11 april 2022

Betreft: Brandbrief

Geachte heer Drenth,

Als Landbouw Collectief Gelderland hebben we ons altijd constructief en meedenkend opgesteld op alle niveaus binnen de Provincie. Op 10 maart jl. hebben wij nog met u en enkele beleidsmedewerkers van de provincie Gelderland gesproken over het stikstofbeleid en gebiedsprocessen. In dat gesprek hebben wij (evenals daarvoor) heel duidelijk onze zorgen rond gebiedsprocessen en onrealistische doelen aangegeven. Ook hebben we u een document en oplossingsrichtingen aangereikt, met handvaten voor de gebiedsprocessen. Tot op heden hebben wij nog geen uitsluitel ontvangen over onze grote zorgen. Vandaag, 11 april 2022, hebben wij wederom een gesprek en bieden wij u deze brief aan.

Op 1 april jl kwam minister van der Wal met de Hoofdlijnenbrief. Die brief, het stikstofdebat op 6 april en alle uitspraken in de media en in gesprekken, hebben bij ons nog meer onrust, onzekerheid, verbijstering en boosheid opgeroepen. Het steeds maar weer de veehouders als dé boosdoeners neerzetten en het maar blijven zwaaien met het opkoop- en onteigeningsmes: dat is niet de manier om met ons ondernemers en voedselmakers om te gaan. Ook het zonder enige onderbouwing maar blijven stellen dat de natuur op code rode staat en soorten aan het uitsterven zijn, ten gevolge van.....altijd maar weer de stikstof afkomstig uit de veehouderij. Dit is bezijden de waarheid en geeft de veehouderij totaal geen enkel perspectief.

Wij zijn van mening dat voor het Gelderse stikstofbeleid de volgende uitgangspunten moeten gelden:

- de échte staat van de natuur in de N2000 gebieden op basis van voldoende metingen, waarnemingen en feiten.
- de échte oorzaken van eventuele tekortkomingen in de natuurgebieden, feitelijk, zonder vooringenomen de factor 'stikstof uit de veehouderij' op te voeren.
- de stand van zaken van de eerder geplande inrichtings- en beheermaatregelen (zie Gebiedsanalyses van december 2017 en Beheerplannen) in de N2000 gebieden: zijn ze uitgevoerd en wanneer? Wat zijn de te verwachten effecten hiervan?
- de feitelijke stikstofdepositie op de N2000 gebieden en onderzoek naar de herkomst/bronnen: ook hier moeten de feiten op tafel.

Daarbij stellen wij de volgende kaders:

- Gedwongen opkoop en onteigening is onbespreekbaar
- Vergund is vergund, en daar hoort ook latente ruimte bij
- Landbouwgrond blijft zoveel mogelijk beschikbaar voor de landbouw (er komt geen tussenvariant, dus heeft bestemming agrarisch of natuur)
- Er komt een goed functionerend stikstof registratie systeem, dat stikstof transacties registreert en labelt naar afkomst
- Perspectief voor ondernemers is en blijft het uitgangspunt
- Gelijkwaardigheid aan gebiedstafels in zeggenschap en belangenvertegenwoordiging

Daarnaast vragen wij u als Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van Gelderland dringend om zowel langs bestuurlijke als politieke weg, binnen IPO, Kabinet en Tweede Kamer te bewerkstelligen dat:

- Er beleid geformuleerd en vastgesteld wordt waarbij niet repressie centraal staat, maar een beloning op reductie waardoor er meer perspectief ontstaat
- PAS-melders, interimers en andere knelgevallen zo snel mogelijk een vergunning krijgen, dit moet topprioriteit krijgen op alle niveaus.
- De Provincie het onteigenings-middel niet zal inzetten én ook richting Rijksoverheid alles zal doen om te voorkomen dat de overheid hierop ingrijpt en het stuur overneemt.
- Het Rijk en Provincies afscheid nemen van de Kritische Depositie Waarde (KDW) als algemene norm en gaat sturen op de daadwerkelijke staat van natuur.

Wij willen als boeren niet alleen meepraten, maar ook dat er naar ons geluisterd wordt en onze input beter meegewogen wordt in besluitvorming. Het gaat immers over ons levenswerk en onze eigendommen. Uitvoering van de Hoofdlijnenbrief zal leiden tot het grotendeels uitfaseren van de veehouderijen, en zal desastreuze gevolgen hebben voor voedselzekerheid, leefbaarheid op het platteland. Dit zal BV Nederland geen goed gaan doen. Wij vragen GS en PS dan ook met klem om in te stemmen met de hierboven genoemde kaders en uitgangspunten, alsook daar openlijk over naar buiten te treden.

Wij blijven met u als bestuurlijk verantwoordelijke in gesprek om gezamenlijk de uitdagingen aan te gaan en te werken aan duidelijk toekomstperspectief voor onze Gelderse boeren en tuinders, binnen de gestelde kaders en voorwaarden.

Wanneer geen gehoor gegeven wordt aan onze oproep en de punten uit deze brandbrief, zijn wij genoodzaakt onze deelname aan gebiedsprocessen te staken.

We zien uw reactie graag tegemoet.

Het Gelders Landbouw Collectief,

LTO Noord
Nederlandse Melkvee Vakbond (NMV)
Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV)
Nederlandse Vereniging Pluimveehouders (NVP)
Gelders Agrarisch Jongeren Kontakt (GAJK)
Agractie
FDF
Netwerk Grondig